

Aan de Minister van Economische Zaken

**Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie**
Directie Innovatie

Auteur

TER BESLISSING
Datum

7 augustus 2025

Kenmerk

DGBI-I&K / 100400933

nota
TER BESLISSING

BNC-fiche EFRO/Interreg/Cohesiefonds 2028-2034

Kopie aan

Parafenroute

Bijlage(n)

1

Aanleiding

Als onderdeel van het voorstel voor de begroting van de EU – het zogeheten Meerjarig Financieel Kader (MFK) – voor de periode 2028-2034 heeft de Europese Commissie (hierna: Commissie) op 17 juli jl. een voorstel met bepalingen voor het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO), Europese Territoriale Samenwerking (Interreg) en het Cohesiefonds gepubliceerd (hierna: het voorstel).

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met het concept BNC-fiche over het voorstel voor EFRO, Interreg en het Cohesiefonds. Daarnaast is het advies om in te stemmen met doorgeleiding van het BNC-fiche naar de BNC (19-8), CoCo (26-8), MR (29-8) en verzending naar het parlement.

Kernpunten

- De Commissie stelt voor om de Europese fondsen onder het cohesiebeleid – EFRO, Interreg en het Cohesiefonds – in het volgende MFK onder de pijler 'National and Regional Partnership Plans' (NRPP) te plaatsen. Daarbij worden EFRO en het Cohesiefonds geïntegreerd in één plan per lidstaat, maar wordt Interreg buiten deze nationale plannen geplaatst, via een zogeheten Interreg Plan. De kabinetsappreciatie van het Commissievoorstel voor het NRPP is uitgewerkt in een apart BNC-fiche.
- In het voorstel staan overkoepelende voorwaarden opgenomen voor de inzet van EFRO, Interreg en het Cohesiefonds binnen de NRPP pijler. Aanvullend gelden voor Interreg specifieke doelstellingen met focus op het bevorderen van betere Europese samenwerking tussen overheden, het versterken van de veiligheid in Europa en het vergroten van de weerbaarheid van regio's die grenzen aan Rusland, Belarus en Oekraïne.

Ook bevat het voorstel een aantal afwijkende bepalingen ten opzichte van het NRPP over de vormgeving en implementatie van Interreg.

- In het BNC-fiche staat dat het kabinet positief is over het voorstel van de Commissie om EFRO en het Cohesiefonds te integreren in één NRPP. Dit kan de coherentie tussen Europese fondsen versterken en bijdragen aan het verminderen van de overlap tussen doelstellingen. In een gezamenlijk visiepaper (oktober 2024) pleiten het kabinet en medeoverheden voor een gefocust cohesiebeleid dat zich richt op convergentie en concurrentievermogen, waarbij de fondsen onder het cohesiebeleid moeten worden ingezet op het stimuleren van drie transities: de digitale transitie, de sociale transitie (arbeidsmarkt) en de groene transitie. Onderzoek en innovatie zijn de dwarsdoorsnijder om deze transities te stimuleren. Hoewel het positief is dat de focus op regio's die sociaaleconomisch achterblijven behouden blijft, worden wel kanttekeningen geplaatst bij de brede formulering van de doelstellingen binnen het NRPP en bij het ontbreken van een gerichte thematische concentratie op innovatie.
- Verder is het fiche positief over het aparte plan en de aanvullende doelstellingen voor Interreg, omdat dit recht doet aan het grensoverschrijdende karakter van deze programma's.
- Tot slot worden in het fiche nog enkele aandachtspunten benoemd voor Interreg met betrekking tot de verdeling van het budget, de betrokkenheid van de lidstaat bij de uitvoering, de beperkte flexibiliteit, de vereisten voor het monitoringcomité en de benodigde administratieve capaciteiten. Daarover zal navraag worden gedaan bij de Commissie.

Toelichting

- De fondsen onder het cohesiebeleid richten zich op het terugdringen van regionale onevenwichtigheden binnen de Europese Unie, het ondersteunen van minder ontwikkelde regio's en het bevorderen van Europese territoriale samenwerking. In het Commissievoorstel staat dat lidstaten daarbij specifiek aandacht moeten besteden aan achtergestelde regio's, duurzame stedelijke ontwikkeling en ultraperifere gebieden. Nederland ontvangt als welvarende lidstaat relatief weinig middelen uit deze fondsen.
- Interreg richt zich op vier vormen van samenwerking: (1) grensoverschrijdende samenwerking tussen aangrenzende regio's, (2) transnationale samenwerking over grotere gebieden, (3) interregionale samenwerking en (4) samenwerking in ultraperifere EU-gebieden.
- In de huidige programmaperiode is het ministerie van Economische Zaken (EZ) verantwoordelijk voor de coördinatie van EFRO en de drie Interreg-programma's die vallen onder de grensoverschrijdende samenwerkingsvorm, namelijk Interreg Duitsland-Nederland, Interreg Vlaanderen-Nederland en Interreg Euregio Maas-Rijn.